

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

INNOVATSION TA'LIM JARAYONIDA BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QITUVCHILARINING KASBIY MAHORATI VA FAOLIYAT SAMARADORLIGINI UZLUKSIZ OSHIRIB BORISH TEXNOLOGIYALARI

Olimov Temir Hasanovich

Osiyo xalqaro universiteti dotsenti, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Zikrilloyeva Malika Olimovna

Osiyo Xalqaro Universiteti "Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (boshlang'ich ta'lim)" mutaxassisligi 1-bosqich magistri

Annotatsiya: Maqolada innovatsion ta'lim muhitida boshlang'ich sinflar o'qituvchilarining kasbiy mahoratini uzluksiz oshirishning pedagogik imkoniyatlari va shart-sharoitlari yoritib berilgan.

Аннотация: В статье исследуются педагогические возможности и условия непрерывного профессионального развития учителей начальных классов в инновационной образовательной среде.

Abstract: The article examines the pedagogical opportunities and conditions for continuous professional development of primary school teachers in an innovative educational environment.

Hozirgi tezlik bilan jadallashib borayotgan zamonimizdagi global o'zgarishlar, fan-texnika va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining kun sayin rivojlanib borishi natijasi o'laroq XXI-asr o'qituvchisidan juda katta pedagogik mahoratni, pedagogik-psixologik bilimlarni, kreativlikni, o'tkir irodani, o'z fanini mukammal darajada bilishni va yuksak tafakkurni, bundan tashqari fikrlash doirasi keng va mulohazali bo'lishni talab etmoqda. Shuni takidlashimiz joyizki, har qanday yangilik, zamonaviy axborot kommunikatsiya vositalari avvalo o'qituvchi tomonidan o'zlashtirilib, so'ngra uning ketkazib berish qobiliyati, saviyasi va bilim darajasiga qarab o'qituvchilar ongiga singdiriladi. O'qituvchiga nisbatan qo'llaniladigan "pedagogik mahorat" atamasi hech qachon o'z mavqei yo'qotmaydi, balki tobora takomillashib, boyib va zamon talablariga moslashib boraveradi. Bugun u yoshlarni tabiatga muhabbat, jamiyat bilan yakdillik, katta hayotga ilk qadamlarni bosish, qolaversa, tafakkur taraqqiyoti, qonuniyatlarini o'rgatar ekan, avvalo, u yosh avlodni kelajak mehnat faoliyatiga tayyorlashi, kasb – hunar egallashlariga ko'maklashishi va jamiyat uchun muhim bo'lgan ijtimoiy – iqtisodiy vazifani hal etishga chog'lamog'i darkor. Shundan kelib chiqqan holda boshlang'ich sinflar o'qituvchisining malakasini oshirishni aniq me'yorlar asosida

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

tashxis qilish va uning imkoniyatlari hamda mustaqil o‘z ustida ishlashining afzalliklarini tadqiq qilishni taqozo qiladi. Bu esa o‘z navbatida o‘qituvchining kasbiy mahorati, saviyasini uzluksiz yuksaltirish uchun shart-sharoitlar yaratishni talab etadi.

Xorijlik olimlar jahon andozalariga mos ta’lim amaliyoti, tizimi, ilg‘or texnologiyalari va axborot – kommunikatsiya texnologiyalarining zamonaviy usullari hamda o‘zlarining ilmiy – tadqiqot izlanishlari haqida ma’lumotlar beradilarki, ular orqali tinglovchilarimiz hozirgi davrning eng yangi ilg‘or texnologiyalari bilan tanishadilar, tajriba almashadilar. O‘qituvchilarni tayyorlash va ularning malakasini oshirish muammosini nazariya va amaliyotdagi holatidan kelib chiqib quyidagi variantlarni ko‘rib chiqish maqsadga muvofiq.

“Ustoz-shogird” metodi bo‘yicha ta’lim muassasasida o‘qitish - tanlov asosida tanlab olingan, ilmiy va pedagogik jamoatchilik o‘rtasida o‘zining yuqori natijalari, kasbiy faoliyatining yuqori ko‘rsatkichlari, raqobatbardoshli kadrlar tayyorlash bo‘yicha yuqori malakali pedagog-ustozlar rahbarligida tegishli tipdagi ta’lim muassasalarida fanlar bo‘yicha pedagog xodimlarning malakasini maqsadli oshirish.

Malaka oshirishning ushbu shakli o‘quv fanlari bo‘yicha eng yaxshi pedagog kadrlar yetishib chiqishiga peshqadamlik qiladi. O‘qitishga yakka tartibda yondoshish, bundan tashqari qatnashish sharoitiga ega bo‘lmagan pedagoglar bilan online tarzda muloqot va master klasslar o‘tish kutilgan natija beradi desak mubolag‘a bo‘lmaydi. Malaka oshirish dasturining mazmunini va o‘qitish metodologiyasini pedagog-ustoz Davlat talablari, monitoring natijalari va ta’lim muassasasida pedagogning kasb faoliyatini ichki attestatsiyadan o‘tkazish hamda pedagogning vasiylikdagi shaxsni o‘zining xohishi asosida belgilaydi. “Ustoz-shogird” metodi yosh pedagog kadrlarni malakasini oshirishning samarali shakli hisoblanadi.

Tajriba orttirish - pedagog kadrlarni iqtisodiyot, fan, madaniyat, sog‘liqni saqlashning tegishli tarmoqlarida fan-texnika taraqqiyotining eng yangi yutuqlari, zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan tanishtirish, fanlar bo‘yicha o‘quv dasturlari mazmunining uzluksiz takomillashtirilishini ta’minlash, fanni ishlab chiqarish bilan integratsiyalash maqsadida aniq fanlar bo‘yicha maqsadli kasbiy ta’lim dasturlarini o‘zlashtirish.

Ishlab chiqarishda tajriba orttirish pedagoglarning amaliy bilimlari, ko‘nikma va malakalarini kengaytiradi va chuqurlashtiradi hamda har xil ixtisoslikdagi kasb-hunar kollejlari va oliy ta’lim muassasalari pedagog kadrlari malakasini oshirishning eng samarali shakli hisoblanadi.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

Ilmiy-tadqiqot muassasasida (Fanlar akademiyasining ilmiy muassasalari, tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari, markazlari, laboratoriyalar va hokazolarda) tajriba orttirish pedagoglarni fanning zamonaviy yutuqlari, tegishli mutaxassisliklar bo'yicha uni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, ilmiy eksperimentlarni oldinga qo'yishning samarali metodlari bilan tanishtirish, ilmiy tadqiqotlar o'tkazish maqsadini ko'zlaydi.

Pedagog kadrlarning *xorijda tajriba orttirishi* xorijiy mamlakatlar va xalqaro tashkilotlar tomonidan mamlakatimiz ta'lim tizimini rivojlantirish va takomillashtirishga ko'maklashish maqsadida ajratilgan grantlar asosida, shuningdek, ta'limni boshqarish organlari bilan ta'lim muassasalarining o'zlari o'rtasida tuzilgan shartnomalar asosida amalga oshiriladi.

Mustaqil o'qib bilim orttirish — ta'lim darajasi va sifatiga qo'yiladigan Davlat talablariga muvofiq o'qitiladigan fan bo'yicha yangi bilimlar, malaka va ko'nikmalarning pedagog kadrlar tomonidan mustaqil o'zlashtirilishidir.

Mustaqil o'qib bilim orttirish shaklida malaka oshirishni barqaror yuqori professional reytingga ega bo'lgan, zamonaviy axborot texnologiyalari bilan ishlashning amaliy ko'nikmalarini egallab olgan, o'zini o'zi kamol toptirish jarayoniga tanqidiy va ijodiy yondoshishga qodir bo'lgan pedagoglar uchun tavsiya etish maqsadga muvofiqdir.

Ochiq o'quv mashg'ulotlari — zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, o'qitishning interaktiv metodlari qo'llanilgan holda akademik guruhlarda jadval bo'yicha o'tkaziladigan oldindan e'lon qilingan muammo yoki innovatsiya mavzusi bo'yicha mashg'ulotdir.

Ochiq o'quv mashg'ulotlari zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarini, o'qitishning interaktiv metodlarini puxta ishlash va o'quv jarayoniga joriy etish uchun tajriba maydoni, yosh pedagoglar uchun pedagogik mahorat maktabi bo'lib xizmat qiladi.

Ilmiy va ilmiy-metodik seminarlar, konferensiyalar hokazolarda qatnashish — pedagog kadrlarning pedagogika fani va amaliyotining, o'qitish metodologiyasi va texnologiyasining ta'lim muassasalarida muhim muammolarni hal etishga va o'quv-tarbiya jarayonining yuqori sifatini ta'minlashga yo'naltirilgan dolzarb mavzulari bo'yicha ilmiy yoki ilmiy-metodik ma'ruzalar (axborotlar) bilan chiqishidir.

Pedagog kadrlarning yirik ilmiy yoki ilmiy-metodik seminarlar, konferensiyalarda qatnashishi ularga axborot va ish tajribasi bilan almashish, o'quv jarayonini tashkil etishning zamonaviy tendensiyalari va ilg'or ta'lim texnologiyalari bilan tanishish imkoniyatini beradi, ularning kasb malakasi darajasining o'sishiga ko'maklashadi.

Xulosa qilib aytganda pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirishning yuqorida bayon qilingan asosiy turlari va shakllari uzluksiz ta'lim tizimining

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

barcha turlari uchun umumiy hisoblanadi. Shu bilan birga, ta'limning har bir turi alohida holda ularga kadrlar tayyorlashning xususiyati bilan bog'liq ravishda pedagog kadrlar malakasini oshirishning boshqa shakllariga ham ega bo'lishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Olimov, T. H. (2019). SPIRITUAL AND MORAL ASPECTS OF THE FORMATION OF CIVIL CULTURE IN FUTURE SPECIALISTS OF HIGHER EDUCATION. *Theoretical & Applied Science*, (12), 662-665.
2. Olimov, T. H. (2020). The image of a modern teacher in the formation of civic culture among future highly educated specialists. *Pedagogical skill-Bukhara*, 5.
3. Olimov, T. H. (2019). Development issues of civil society and culture in the work of Eastern thinkers. *Pedagogical skill-Bukhara*, 2.
4. Olimov, T. H. (2016). Formation of self-awareness in youth. *Social and humanitarian sciences in the educational system.-Tashkent*, 4.
5. Olimov, T. (2020). BO'LAJAK OLIY MA'LUMOTLI MUTAXASISLARDA FUQAROLIK MADANIYATINI SHAKLLANTIRISHNING AYRIM YO'NALISHLARI. *FAN, TA'LIM VA AMALIYOTNING INTEGRASIYASI*, 1(1), 20-27.
6. Olimov, T. THE ROLE OF NATIONAL SPIRITUALITY AND VALUES IN THE DEVELOPMENT OF CIVIL CULTURE IN FUTURE SPECIALISTS WITH HIGHER EDUCATION.
7. Jalolov, T. S. (2023). MATH MODULES IN C++ PROGRAMMING LANGUAGE. *Journal of Universal Science Research*, 1(12), 834-838.
8. Jalolov, T. (2023). UNDERSTANDING THE ROLE OF ATTENTION AND CONSCIOUSNESS IN COGNITIVE PSYCHOLOGY. *Journal of Universal Science Research*, 1(12), 839-843.
9. Сайфуллаева, Н. Б. (2021). ВАЖНЫЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В СИСТЕМЕ КЛАССНЫХ УРОКОВ. *Вестник науки и образования*, (15-3 (118)), 40-42.
10. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИДАКТИЧЕСКОГО ПРОГРАММНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В ОБУЧЕНИИ МАТЕМАТИКЕ. In *НОВЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ* (pp. 10-12).
11. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). РОЛЬ ЦИФРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ОБУЧЕНИИ КОМПЬЮТЕРНЫМ НАУКАМ. *Universum: технические науки*, (4-1 (109)), 41-43.
12. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). ВАЖНОСТЬ МАТЕМАТИКИ И ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК ДЛЯ УЧАЩИХСЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ:

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

Сайфуллаева Нозима Баходировна, преподаватель кафедры “Теория начального образования”, Бухарский государственный университет. Город Бухара. Республика Узбекистан. Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал, (1), 305-307.

13. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). Методы Организации Уроков Математики В Начальных Классах С Использованием Цифровых Технологий. *Miasto Przyszłości*, 35, 388-390.

14. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). РОЛЬ МАТЕМАТИКИ В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ. *PEDAGOGS journali*, 1(1), 292-292.

15. Сайфуллаева, Н. Б. (2019). Роль дидактических игр в умственном развитии учащихся в математике начального класса. In *INTERNATIONAL SCIENTIFIC REVIEW OF THE PROBLEMS OF PHILISOPHY, PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY* (pp. 102-106).

16. Сайфуллаева, Н. Б., & Марданова, Ф. Я. (2021). НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ ПО ВЫСШЕЙ МАТЕМАТИКЕ. *Проблемы науки*, 84.

17. Сайфуллаева, Н. Б. (2020). Важные особенности дидактических игр в процессе обучения математике в начальных школах. In *ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ВОСПИТАНИЯ* (pp. 60-62).

18. Сайфуллаева, Н. Б., & Мурадова, Я. М. (2020). Пути эффективного использования методов обучения математике в начальных классах. In *EUROPEAN RESEARCH* (pp. 121-123).

19. Сайфуллаева, Н. Б. (2022). Методы определения потребностей обучающихся в процессе использования облачных технологий в образовании. *Universum: технические науки*, (2-1 (95)), 57-59.

20. Сайфуллаева, Н. Б., & Саидова, Г. Э. (2019). Повышение эффективности занятий, используя интерактивные методы в начальном образовании. *Научный журнал*, (6 (40)), 101-102.

21. Bahodirovna, S. N. (2023). KINDERGARTEN, SCHOOL AND FAMILY PARTNERSHIP IN TEACHING CHILDREN IN MATHEMATICS. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies* (2993-2157), 1(10), 383-388.

22. Bahodirovna, S. N. (2023). FORMING CHILDREN'S IDEAS ABOUT THE SIZE OF OBJECTS AND THEIR MEASUREMENT. *Oriental Journal of Academic and Multidisciplinary Research*, 1(3), 102-107.

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

23. Bahodirovna, S. N. (2023). Organization Forms of the Development of Primary Mathematical Concepts in Children. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(10), 138-143.
24. Сайфуллаева, Н. Б. (2023). ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДИДАКТИЧЕСКИХ ИГРОВЫХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ПО МАТЕМАТИКЕ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ. *Проблемы педагогики*, (2 (63)), 15-17.
25. Ruziyeva, M. Y. (2020). About color symbols in folklore. *Journal of critical reviews. ISSN-2394-5125 VOL*, 7.
26. Ruziyeva, M. Y., & Aslonova, S. S. (2021). Theoretical and Practical Foundations of Teaching Folklore In Primary School. *Middle European Scientific Bulletin*, 10.
27. Ruziyeva, M. Y., & Lobar, S. (2023). Lyro-epic literary fairy tales in uzbek children's literature.
28. Yoqubovna, R. M. (2017). Expression of Attitude to Colors in Turkic National Ritual Songs. *ANGLISTICUM. Journal of the Association-Institute for English Language and American Studies*, 6(1), 54-68.
29. Yokubovna, R. M. (2020). About color symbols in folklore. *JCR*, 7(17), 461-466.
30. Ruziyeva, M. Y., & Lobar, S. (2023). Lyro-epic literary fairy tales in uzbek children's literature.
31. Bahrievna, P. N., & Ro'ziyeva, M. Y. (2023). Reforms and Innovations in the Educational System in Uzbekistan. *American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157)*, 1(6), 47-51.
32. Ro'ziyeva, M. Y. (2020). COLOR SYMBOLISM IN UZBEK FOLKLORE. *Theoretical & Applied Science*, (5), 277-284.
33. Ruzieva, M. Y. (2022). SYMBOLISM OF MYTH, SYMBOL AND COLOR. *Ann. For. Res*, 65(1), 2719-2722.
34. Ruzieva, M. (2016). Colour and its psychoanalytical interpretation in folklore. *Язык и культура (Новосибирск)*, (23), 127-130.
35. Ro'ziyeva, M. Y. (2020). Color symbolism in Uzbek folklore. *ISJ Theoretical & Applied Science*, 05 (85), 277-284. Uzbekistan, B. Qualitative properties and imagery of Colors.
36. Ro'ziyeva, M. Y. (2021). O'qish darslarida fasllar bilan bog'liq matnlar va ularning ahamiyati: DOI: 10.53885/edinres. 2021.86. 66.011 Ro 'ziyeva MY, Boshlang

МЕДИЦИНА, ПЕДАГОГИКА И ТЕХНОЛОГИЯ: ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА

Том 2, Выпуск 2, 29 Февраль

‘ich ta’lim nazariyasi kafedrasini mudiri, ffd (PhD) Madinabonu Xayrulloeva, BuxDU, boshlang’ich ta’lim yo’nalishi 4 kurs talabasi. In *Научно-практическая конференция* (pp. 23-24).

37. Ro’ziyeva, M. (2021). FOLKLORSHUNOSLIKDAGI YANGI BOSQICHLAR VA ULARNING TA’LIM JARAYONIDAGI AHAMIYATI: Mohichehra Ro’ziyeva, BuxDu Boshlang’ich ta’lim nazariyasi kafedrasini mudiri, PhD, dotsent. In *Научно-практическая конференция* (pp. 21-22).

38. Xayrullayevich, S. H. (2023). Use of Acrobatic Exercises and Their Terms In The Process of Teaching Gymnastics. *Intersections of Faith and Culture: American Journal of Religious and Cultural Studies* (2993-2599), 1(9), 80-86.

39. Xayrullayevich, S. H. (2023). AEROBIK GIMNASTIKANING XUSUSIYATLARI. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 442-448.

40. Xayrullayevich, S. H. (2023). РАЗВИТИЕ ДВИЖИТЕЛЬНЫХ НАВЫКОВ ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА С ПОМОЩЬЮ СПОРТИВНОЙ ГИМНАСТИКИ ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА КАК ИЗ. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 457-464.

41. Xayrullayevich, S. H. (2023). Norms of gymnasiums and activities of gymnasiums. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 428-434.

42. Ayubovna, S. M. (2023). Jismoniy qobiliyatlarning rivojlanishi va jismoniy sifatlarning ko’chishi. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 379-393.

43. Ayubovna, S. M. (2024). Gimnastika darsining maqsadlari, vositalari va uslubiy xususiyatlari. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 2(1), 90-97.

44. Ayubovna, S. M. (2023). Physical education lessons in the process of unumpedagogik methods. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 345-354.

45. Ayubovna, S. M. (2023). Jismoniy qobiliyatlarning rivojlanishi va jismoniy sifatlarning ko’chishi. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 379-393.

46. Ayubovna, S. M. (2023). Physical downloads and the rest of fulfilling exercise mutual dependence. *TECHNICAL SCIENCE RESEARCH IN UZBEKISTAN*, 1(5), 394-409.